

Οικουμενικό Πατριαρχείο
Κωνσταντινουπόλεως

**ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΣΥΝΟΔΙΚΗ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ**

Ἡ καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησία, φρονοῦσα ὅτι ἡ τῶν διαφόρων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν προσέγγις πρὸς ἀλλήλας καὶ κοινωνία οὐκ ἀποκλείεται ὑπὸ τῶν ὑφισταμένων μεταξύ αὐτῶν δογματικῶν διαφορῶν καὶ ὅτι τοιαύτη τις προσέγγις τὰ μάλα ἐστὶν εὐκταία καὶ ἀναγκαία, καὶ πολλαχῶς χρήσιμος, εἰς τε τὸ καλῶς ἐνοοῦμενον συμφέρον ἐκάστης τῶν ἐπιμέρους Ἐκκλησιῶν καὶ τοῦ ὅλου Χριστιανικοῦ σώματος, καὶ εἰς παρασκευὴν καὶ διευκόλυνσιν τῆς πλήρους ποτέ, σὺν Θεῷ καὶ εὐλογημένης ἐνώσεως, ἔκρινε τὸν παρόντα καιρὸν τὰ μάλιστα πρόσφορον πρὸς ἀνακίνησιν καὶ ἀπὸ κοινοῦ μελέτην τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος.

Εἰ γὰρ καὶ ἐν τούτῳ ἐνδέχεται ἵνα προκύψωσι καὶ παρεμβληθῶσιν αἱ ἀπὸ τῶν παλαιῶν προλήψεων καὶ ἐξέων ἢ καὶ ἐξ ἀξιώσεων δυσχέρεια, αἱ τοσάκις τέως τὸ ἔργον τῆς ἐνώσεως ματαιώσασαι, ὅμως, κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν, περὶ ἀπλῆς τὸ κατ' ἀρχὰς προκειμένου συναφείας καὶ προσεγγίσεως, αἱ δυσχέρεια αὗται ἔσονται πάντως ἥττον σπουδαῖαι.

Ἀγαθῆς δὲ ὑπαρχούσης θελήσεως καὶ διαθέσεως, οὔτε δύνανται οὔτε ὀφείλουσι κώλυμα ἀποτελέσαι ἀκαταγώνιστον καὶ ἀνυπέρβλητον.

Ὅθεν, τὸ πρᾶγμα ἡμεῖς γε καὶ κατορθωτὸν, καὶ εἴπερ ποτέ εὐκαιρον, ἐπὶ τῇ συντελεσθείῃ νῦν ἐπ' αἰσίοις συμπήξει τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ὑπολαμβάνοντες, προάγομεν θαρρῶντως ἐκθεῖναι ἐνταῦθα ἐν ὀλίγοις τὰς σκέψεις καὶ τὴν γνώμην ἡμῶν περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν τὴν προσέγγισιν ταύτην καὶ συνάφειαν ἐνοοῦμεν καὶ δυνατὴν ὑπολαμβάνομεν, μετὰ πόθου ἐκζητοῦντες καὶ ἀπεκδεχόμενοι τὴν κρίσιν καὶ τὴν γνώμην καὶ τῶν λοιπῶν, τῶν τε κατὰ τὴν Ἀνατολὴν ἀδελφῶν καὶ τῶν ἐν τῇ Δύσει καὶ ἀπανταχοῦ σεβασμίῳ Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν.

Νομίζομεν τοίνυν ἡμεῖς, ὅτι δύο τάδε τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῆς τοιαύτης ἐφετῆς καὶ ὠφελίμου προσεγγίσεως συντελέσαι καὶ ταύτην κατεργάσασθαι καὶ ἐκδηλοῦν δύνανται.

Καὶ πρῶτον, ἀναγκαίαν καὶ ἀπαραίτητον ὑπολαμβάνομεν τὴν ἄρσιν καὶ ἀπομάκρυνσιν πάσης ἀμοιβαίας δυσπιστίας καὶ δυσφορίας μεταξύ τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν, προκαλουμένης ἐκ τῆς παρὰ τισὶν ἐξ αὐτῶν παρατηρουμένης τάσεως εἰς τὸ σαγηνεῦσαι καὶ προσηλυτίσαι ἄλλων ὁμολογιῶν ὁπαδούς.

Οὐδεὶς γὰρ ἀγνοεῖ τί καὶ σήμερον συμβαίνει, δυστυχῶς πολλαχοῦ, ἐπὶ διασπάσει τῆς ἐσωτερικῆς εἰρήνης τῶν Ἐκκλησιῶν, ἰδίᾳ τῶν ἐν Ἀνατολῇ, νέων οὕτω θλίψεων καὶ δοκιμασιῶν παρ' αὐτῶν τῶν ὁμοθρήσκων ἐπιφερομένων αὐτοῖς, καὶ οἷαν μεγάλην, ἀντὶ τοῦ μηδαμινοῦ ἀποτελέσματος, προκαλεῖ ἀπέχθειαν καὶ ὀξύτητα ἀντιθέσεως ἢ τάσις αὕτη τινῶν εἰς τὸ προσηλυτίζειν καὶ σαγηνεῦειν τοὺς ὁπαδούς τῶν ἄλλων Χριστιανικῶν ὁμολογιῶν.

Ούτω δὲ, τῆς εἰλικρινείας καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης πρὸ πάντος ἀποκαθισταμένης μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν, νομιζομεν δεύτερον ὅτι ἐπιβάλλεται ἵνα ἀναζωπυρωθῇ καὶ ἐνισχυθῇ πρὸ πάντος ἡ ἀγάπη μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν, μὴ λογιζομένων ἀλλήλας ὡς ξένας καὶ ἀλλοτρίας, ἀλλ' ὡς συγγενεῖς καὶ οἰκείας ἐν Χριστῷ καὶ "συγκληρονόμους καὶ συσώμους τῆς ἐπαγγελίας τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ Χριστῷ". (Ἐφεσ. 3,6).

Ὑπὸ τῆς ἀγάπης γὰρ ἐμπνεόμεναι αἱ διάφοροι Ἐκκλησίαι, καὶ ταύτην προτάσσουσαι ἐν ταῖς περὶ τῶν ἄλλων κρίσει καὶ ταῖς πρὸς αὐτὰς σχέσεσι, τὴν μὲν διάστασιν, ἀντὶ τοῦ ἐπεκτείνειν καὶ αὐξάνειν, ὡς οἷόν τε συντομεῦσαι καὶ σμικρῦναι, δυνήσονται.

Διὰ τῆς διεγέρσεως δὲ τακτικοῦ φιλαδέλφου ἐνδιαφέροντος περὶ τῆς καταστάσεως, τῆς εὐσταθείας καὶ τῆς εὐεξίας τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν, διὰ τῆς σπουδῆς εἰς τὸ παρακολουθεῖν τοῖς παρ' αὐταῖς συμβαίνουσι καὶ ἀκριβέστερον γνωρίζειν τὸ κατ' αὐτάς, καὶ διὰ τῆς προθυμίας εἰς τὸ τείνειν ἐκάστοτε ἀμοιβαίως χεῖρα βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως, πολλὰ τὰ ἀγαθὰ εἰς δόξαν καὶ εἰς ὄφελος ἑαυτῶν τε καὶ τοῦ Χριστιανικοῦ σώματος ἐπιτελέσουσι καὶ κατορθώσουσι.

Δύναται δὲ ἡ φιλία αὕτη καὶ ἡ ἀγαθόφρων πρὸς ἀλλήλους διάθεσις ἐκφαίνεσθαι καὶ τεκμηριοῦσθαι εἰδικώτερον, κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν, ὡς ἑξῆς:

α) Διὰ τῆς παραδοχῆς ἐνιαίου ἡμερολογίου πρὸς ταυτόχρονον ἑορτασμόν τῶν μεγάλων Χριστιανικῶν ἑορτῶν ὑπὸ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν.

β) Διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς ἀδελφικῶν γραμμάτων κατὰ τὰς μεγάλας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἐνιαυτοῦ ἑορτάς, ἐν αἷς εἴθισται, καὶ ἐν ἄλλαις ἐκτάκτοις περιστάσεσιν.

γ) Διὰ τῆς οἰκειότερας συσχετίσεως τῶν ἐκασταχοῦ εὐρισκομένων ἀντιπροσώπων τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν.

δ) Διὰ τῆς ἐπικοινωνίας τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Θεολογικῆς Ἐπιστήμης, καὶ διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐν ἐκάστη Ἐκκλησίᾳ ἐκδιδομένων θεολογικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν περιοδικῶν καὶ συγγραμμάτων.

στ) Διὰ τῆς συγκροτήσεως παγχριστιανικῶν συνεδρίων πρὸς ἐξέτασιν ζητημάτων κοινοῦ πάσαις ταῖς Ἐκκλησίαις ἐνδιαφέροντος.

ζ) Διὰ τῆς ἀπαθοῦς καὶ ἐπὶ τὸ ἱστορικώτερον ἐξετάσεως τῶν δογματικῶν διαφορῶν ἀπὸ τῆς ἔδρας καὶ ἐν ταῖς συγγραφαῖς.

η) Διὰ τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ τῶν κρατούντων ἐν ταῖς διαφοραῖς Ἐκκλησίαις ἡθῶν καὶ ἐθίμων.

θ) Διὰ τῆς παροχῆς ἀμοιβαίως εὐκτηρίων οἴκων καὶ κοιμητηρίων διὰ τὰς κηδεῖας καὶ τὴν ταφὴν τῶν ἐν τῇ ξένη ἀποθνησκόντων ὀπαδῶν τῶν ἐτέρων Ὁμολογιῶν.

ι) Διὰ τῆς πρόφρονος τέλους ἀμοιβαίας ὑποστηρίξεως τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν τοῖς ἔργοις τῆς θρησκευτικῆς ἐπιρρώσεως, τῆς φιλανθρωπίας καὶ τοῖς παραπλησίοις.

*Ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου
Μητροπολίτης Προύσης Δωρόθεος*

1920

Δημοσιεύθηκε στο ECerkva.com